

A csekély összegű (de minimis) támogatások szabályai

I. Háttér

Egy támogatás – általános megközelítésben – akkor minősül ún. **állami támogatásnak**, ha a következő feltételek mindegyike teljesül:

A támogatás

- állami forrásból származik,
- előnyt jelent az érintett vállalat részére és
- bizonyos vállalatot vagy ágazatot előnyben részesít (szelektív),
- torzítja a versenyt, vagy annak torzításával fenyeget, valamint
- befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

A fejlesztés végső céljának megítélése nem függ a pályázó személyétől, tehát önkormányzati, illetve társulás által megvalósított fejlesztések is a hatálya alá tartozhatnak.

A közösségi jog szerinti vállalkozásnak minősül – az adott projekt esetében – bármely szervezet (gazdasági társaság, önkormányzat, civil szervezet, stb.), amely az adott projekt kapcsán, során, eredményeként gazdasági tevékenységet végez.

Konkrétan:

Állami támogatási szabály alá esik egy projekt, ha a **kedvezményezett/pályázó**:

- **vállalkozás,**
- **VAGY közhasznú társaság,**
- **VAGY olyan non-profit szervezet** (ide nem értve a közhasznú társaságot), közoktatási illetve felsőoktatási intézmény, vagy az államháztartás olyan szervezete¹, amely a projekt keretében **megtermelt energiát/megtakarított energiaköltséget nem** a részére jogszabályban meghatározott (adott esetben alapító okiratban is rögzített) szakmai **alapfeladata**, vagy az alapfeladatával megegyező kiegészítő tevékenysége körében, **hanem kiegészítő, vállalkozási tevékenységként², jövedelemszerzés céljára használja fel.**

Csekély összegű (de minimis) támogatás: a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet³ (a továbbiakban 1998/2006/EK rendelet) hatálya alá tartozó támogatás.

¹ Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési sajátosságairól szóló 249/2000.(XII,24.Komr. rendelet hatálya alá tartozó szervezet

² Lásd: pl. a költségvetési szervek jogállásáról szóló 2008. évi CV. törvény 7.§ (1) bekezdés c)-d) pontja és (4) bekezdése

³ HL L 379/5, 2006.12.28.

A 1998/2006/EK rendelet alapján csekély összegű támogatás csak abban az esetben nyújtható, ha egy vállalkozásnak bármilyen forrásból, csekély összegű támogatási jogcímen odaítélt támogatás tartalmát – három egymást követő pénzügyi év vonatkozásában – nem haladja meg a 200.000 eurónak, a közúti szállítási ágazatban a 100.000 eurónak megfelelő forintösszeget.

E feltételből következően a pályázónak nyilatkoznia kell arról, hogy az általa bármely forrásból igénybe vett csekély összegű támogatás tartalma – a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi év vonatkozásában – nem haladja meg a 1998/2006/Ek rendeletben meghatározott összeget. A nyilatkozatot a korábban támogatást nyújtó szervek tájékoztatása alapján kell megtenni.

A kedvezményezett köteles a csekély összegű támogatási jogcímen nyújtott támogatáshoz kapcsolódó minden iratot az odaítélést követő 10. évig megőrizni és a támogatást nyújtó ilyen irányú felhívása esetén azokat bemutatni.

A de minimis (csekély összegű) támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható állami támogatással, amennyiben az ilyen jellegű halmozódás olyan támogatási intenzitást eredményezne amely meghaladná a támogatási intenzitás általános csoportmentességi rendeletben vagy az Európai Bizottság által elfogadott határozatában meghatározott mértékét.

Csekély összegű támogatás nyújtható valamennyi ágazat vállalkozásai számára az alábbi kivételekkel:

- a) halászati és akvakultúra ágazat vállalkozásai;
- b) az EK Szerződés I. mellékletében (ANNEX I.) felsorolt mezőgazdasági termékek elsődleges termeléséhez kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozások;
- c) az EK Szerződés I. mellékletében felsorolt mezőgazdasági termékek feldolgozásával vagy marketingjével kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozások, amennyiben:
 1. a támogatás összege a piacon beszerzett vagy forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,
 2. vagy az elsődleges termelőknek való teljes vagy részleges továbbítástól függ;
- d) exporttal kapcsolatos tevékenységek támogatása, nevezetesen az exportált mennyiséggel, az értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével, illetve az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal közvetlenül kapcsolatos támogatások;
- e) az import árak helyett hazai áru használatától függő támogatás;
- f) a szénipar vállalkozásai;
- g) szállítóeszköz megvásárlására a közúti szállítási ágazatban tevékenykedő vállalkozások esetében;
- h) nehéz helyzetben lévő vállalatok.

A kizárt iparágakban (is) tevékenységet végző vállalkozások esetében támogatás nyújtható az olyan energetikai célú fejlesztések megvalósítására, amely nem a kizárt iparágához kapcsolódik.

II. A csekély összegű támogatás meghatározásának lépései:

Ahhoz, hogy a pályázó eldönthesse, hány forint támogatást igényelhet a csekély összegű támogatás keretében (az előzőleg már felhasznált csekély összegű támogatások és a

200.000 euro keret figyelembevételével mellett), a következő műveleteket kell végrehajtani:

1. Tételesen ki kell gyűjteni az adott és az elmúlt 2 pénzügyi évben (adórendszeren keresztül és közvetlenül kapott) de minimis támogatásokat.
2. A III. B pont szerint meghatározott forint/euró devizaárfolyam alapján (tételesen) át kell váltani a HUF összegeket EUR-ra..
3. Az euró összegeknek meg kell határozni a támogatástartalmait, vagyis a jelenértékeit (a jelenérték-számítás szabályait a III. C pont tartalmazza).
4. Az érvényes de minimis támogatási összeg felső korlátjából, a 200.000 euró összegből le kell vonni az előző pontban (3.pont) meghatározott kapott de minimis támogatások jelenértékét.
5. Az így meghatározott összeg a jelen pályázatban a de minimis típusú költségként elszámolható költségek támogatástartalmának felső korlátja euróban.
6. **A de minimis terhére elszámolható költségek felső korlátjának** euró összegét át kell váltani forintra, az alkalmazandó árfolyam a pályázat benyújtását megelőző hónap utolsó napján hatályos Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos euró/Ft devizaárfolyam.
7. **A pályázatban igényelt de minimis típusú költségek jelenértéke**
A pályázat költségvetésében meg kell határozni a de minimis típusú támogatás terhére elszámolni kívánt összegeket. (Pl. projektmenedzsment, stb.) Ezen költségeket meg kell vizsgálni a felmerülésük időpontjának szempontjából is, a megvalósítás 2. évében realizálódó költségeket diszkontálni kell a **nettó jelenérték számításhoz használandó kamatlábbal (ún. leszámítolási ráta)**.
8. A 7.pontban meghatározandó, a pályázatban igényelt de minimis típusú költségek jelenértéke (támogatástartalma) nem lehet nagyobb, mint a 6. pontban meghatározott a de minimis terhére elszámolható költségek támogatástartalmának felső korlátja
9. A de minimis típusú költségeket a pályázat elektronikus benyújtásakor a kitöltő programba is fel kell vezetni (amennyiben van kitöltő). (Az adott költségtervezetése mellett a táblázat alján jelölni kell hogy „de minimis“.)

III. Kiegészítő tudnivalók

A) Adórendszeren keresztül kapott csekély összegű támogatások

A pályázathoz kapcsolódóan a pályázónak nyilatkoznia kell a jelenlegi és az elmúlt két pénzügyi évben igénybe vett (kapott) csekély összegű támogatásokról.

A nyilatkozatban **tételesen** fel kell sorolni az adórendszeren keresztül vagy közvetlenül kapott csekély összegű támogatásokat Ft összegben és euróban is megadva.

Az adórendszeren keresztül kapott támogatásokat (ilyenek pl. a társasági adó alapját vagy mértékét csökkentő adókedvezmények) az elmúlt, lezárt kettő pénzügyi év viszonylatában kell meghatározni, összhangban az adóhatóság felé tett bevallással.

A forint összeget az adóév utolsó napján hatályos Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos euró devizaárfolyamon is meg kell határozni. Ha az adott napon (adóév vége) az MNB nem tesz közzé devizaárfolyamot, akkor az utolsó közzététel devizaárfolyamát kell alkalmazni (így a 2007-es év viszonylatában a 2007.12.28-i devizaárfolyamot).

A napi árfolyamok megtalálhatóak a Magyar Nemzeti Bank alábbi internetes oldalán:

B) Közvetlenül kapott csekély összegű támogatások

A közvetlenül kapott csekély összegű támogatásoknál a teljes, a pályázó számára **megítélt támogatás összegét** figyelembe kell venni, nem csak az eddig felhasznált összeget. Az elmúlt kettő lezárt pénzügyi évben és a jelen évben megítélt közvetlen csekély összegű támogatások összegét kell feltüntetni tételesen, mind forintban és mind euróban. Közvetlen csekély összegű támogatások esetén a forint/euró árfolyam a támogatási döntést megelőző hónap utolsó napján hatályos Magyar Nemzeti Bank által közzétett, két tizedesjegy pontosságú, hivatalos devizaárfolyamon kerül meghatározásra.

C) A pályázó részére megítélt csekély összegű támogatások jelenértékének meghatározása

Mind az adórendszeren keresztül, mind pedig a közvetlenül kapott de minimis típusú támogatások esetén az összegeket jelenértékre kell diszkontálni

A jelenérték meghatározásához a PM Támogatásokat Vizsgáló Iroda honlapján (www2.pm.gov.hu) megtalálható „a **nettó jelenérték kiszámításhoz alkalmazott leszámítolási kamatláb**” – éves - értékeit kell alkalmazni.

Képletszerűen : $D_0 + D_{-1} * (1+r_{-1}) + D_{-2} * (1+r_{-2}) * (1+r_{-1})$

Ahol

D₀ a tárgyévi kapott támogatás;

D₋₁ az előző évben kapott támogatás;

D₋₂ a két évvel ezelőtti kapott támogatás;

r pedig az érvényes PM TVI által megadott, „a nettó jelenérték számításához használandó leszámítolási kamatláb.” A kamatlábak éves mértékeiben, amennyiben év folyamán változott, időarányos átlagot kell képezni.

Az így kapott, jelenértékre számított összeget kell levonni a 200.000 euróból, ez a **különbözet** lesz a jelen pályázatban a támogatási összegből csekély összegű, de minimis támogatásként elszámolható összeg.

Azonban itt is van mód jelenértékre számításból adódó korrekcióra: az elszámolható költségek között a de minimis terhére elszámolni kívánt összegből a 2. évben (a projekt megvalósítás kezdete után 1 évvel) felmerülő költségeket a fenti képletben meghatározott **r** leszámítolási rátával vissza kell diszkontálni.

Képletszerűen : $T_0 + T_1 / (1+r)$

Ahol

T₀ a projekt első évében felmerült, elszámolható költségekre jutó támogatás de minimis terhére;

T₁ a projekt második évében felmerült, elszámolható költségekre jutó támogatás de minimis terhére;

r pedig az érvényes PM TVI által megadott nettó jelenérték számításához használandó kamatláb.

IV. Számszaki példa a de minimis típusú költségekre

A pályázó által igénybe vett de minimis típusú támogatások: (támogatás megítélésének éve)	Közvetlen (Ft)	Adórendszer (Ft)	Euró összeg	Nettó jelentétek kiszámításhoz használt leszámítolási ráta (alapráta + 100 pont) (%)
Tárgyév (2009)	1 500 000 Ft	0 Ft	5 000	11,01 %
Előző év (2008)	9 600 000 Ft	0 Ft	40 000	9,89%
Két évvel ezelőtt (2007)	0 Ft	5 000 000 Ft	20 000	9,54%

Átváltási árfolyamok: tárgyév: 300 Ft/Euró, előző év 240 Ft/euró , két évvel ezelőtt 250 Ft/euró. (Az árfolyamok meghatározását a fenti pontok részletesen meghatározzák).

A kapott de minimis típusú költségek támogatástartalmának meghatározása:
 $TT = 5000 + 1,0989 * 40000 + (1,0954 * 1,0989) * 20\ 000 = 5000 + 43956 + 24\ 075$
 $TT = 73\ 031$ euró

(Az alkalmazott leszámítolási kamatláb jelenérték meghatározáshoz egy évvel ezelőtt , 2008-ban a következő 2008.01. 01.-től 8,58% /2008.06. 01. -től 9,72% / 2008.07.01-től 9,58 % volt, ennek súlyozott számtani átlaga **9,89 %**.)

A **referencia kamatláb éves mértékei** a pénzügyminisztérium portál Támogatásokat Vizsgáló Iroda (www2.pm.gov.hu) oldalon található meg.

Elméleti felső korlát: 200 000 euró

A pályázat keretében de minimis terhére elszámolható támogatás felső korlátja =
 $200\ 000 - 73\ 031 = 126\ 969$ euró = **38 090 700 Ft szabad felhasználású de minimis keret.** (árfolyam. 300 Ft/euró, a pályázat benyújtását megelőző hónap utolsó napján hatályos MNB árfolyam).

A Pályázatban tervezett de minimis típusú költségek:

(Az összegek az igényelt **támogatást** tüntetik fel, az elszámolni kívánt költségek és a támogatási intenzitás szorzatát):

	1. év	2. év
közbeszerzés	4 000 000	
Nyilvánosság biztosítása	5 000 000	
Projektmenedzsment	20 000 000	10 000 000 Ft
Összesen	29 000 000 Ft	10 000 000 Ft

Pályázatban max. elszámolható de minimis támogatástartalom (felhasználható szabad de minimis keret)= **38 090 700 Ft**

A projekt keretében de minimis terhére elszámolni kívánt támogatás: 29 000 000 Ft és 10.000.000 Ft.

A projekt keretében de minimis terhére elszámolni kívánt támogatás **támogatástartalma**: $29\,000\,000\text{ Ft} + (10\,000\,000\text{ Ft}/1,1101) = 38\,008\,197\text{ Ft}$

38 008 197 Ft < 38 090 700 Ft, vagyis az összes ilyen típusú költség elszámolható a csekély összegű támogatás keretében.

Megjegyzések a példához:(1) a második évben felmerülő költségek, igényelt támogatást diszkontálni kell (osztani leszámítolási rátával, 1,1101-el.)(2) Amennyiben a példát annyiban módosítanánk, hogy az összes igényelt támogatás az első évben merülne fel, az igényelt támogatást 909 300 Ft-tal csökkenteni kellene, a pályázatban elszámolható de minimis támogatástartalom összegének figyelembevételé miatt. ($39\,000\,000\text{ Ft} - 38\,090\,700\text{ Ft} = 909\,300\text{ Ft}$).